

## 6. Domácnosti a bydlení

Jediným zdrojem dat, který poskytuje podrobné údaje o domácnostech a bydlení mladé generace v územním detailu, je sčítání lidu, domů a bytů (SLDB). **Za domácnost juniorů je v této kapitole považována každá domácnost, v jejímž čele je osoba ve věku 15 až 29 let.** Do domácností juniorů jsou tedy zahrnuty všechny domácnosti jednotlivců tvořené osobou ve věku 15 až 29 let a úplné a neúplné rodiny s osobou v čele ve věku 15 až 29 let (tzv. rodinné domácnosti). V oblasti bydlení neumožňoval v roce 2011 použitý způsob zjišťování a následného zpracování dat získat podrobné údaje v případě, že v bytě žilo více rodinných domácností. Proto jsou data zde publikována pouze za hospodařící domácnosti tvořené jednou rodinou. Data v tabulkách, grafech a kartogramech jsou pouze za domácnosti, u kterých byly zjištěny dané charakteristiky (výpočty jsou prováděny ze zjištěných hodnot).

### Struktura domácností

Z celkového počtu 207,4 tis. všech hospodařících domácností (bez ohledu na věk osoby v čele domácnosti) v kraji v roce 2011 připadaly dvě třetiny na rodinné domácnosti a 30 % tvořily domácnosti jednotlivců. Metodika SLDB 2011 mezi domácnosti nezařadila osoby žijící jednotlivě v zařízeních (2,8 tis. osob v kraji), proto nejsou zahrnuty do domácností jednotlivců.

**Struktura domácností juniorů** (12,9 tis. domácností v kraji v roce 2011) je vzhledem k nižšímu věku osob v jejím čele (15 až 29 let) **výrazně odlišná od** výše uvedené **celkové struktury domácností**. Mezi juniory výrazněji převládají domácnosti jednotlivců (z 54 % v kraji v roce 2011). Podprůměrně jsou naopak zastoupeny úplné rodiny (pouze z jedné třetiny) i neúplné rodiny (z 12 %).

#### Hospodařící domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let podle typu domácnosti a způsobu bydlení

Zdroj: SLDB 2011

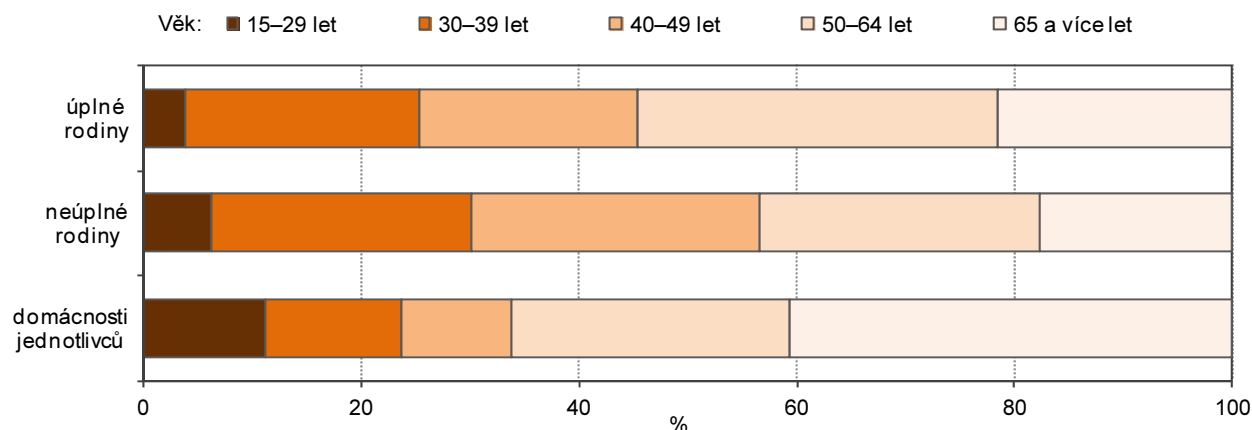
	Celkem	v tom (%)		
		1 úplná rodina <sup>1)</sup>	1 neúplná rodina	domácnost jednotlivce
<b>Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let celkem</b>	<b>12 857</b>	<b>33,4</b>	<b>12,4</b>	<b>54,3</b>
v tom podle způsobu bydlení:				
bydlící v bytech	12 521	34,0	12,4	53,6
bydlící mimo byty	297	7,1	5,1	87,9
bydlící v zařízeních	39	35,9	64,1	x

<sup>1)</sup> manželské páry i faktická manželství

Na celkovém počtu více než 108 tis. úplných rodin v kraji (manželský pár, neformální soužití druha a družky – tzv. faktické manželství, registrované partnerství) se rodiny s osobou v čele ve věku do 30 let podílely pouze 4 %. Mezi více než 25 tis. neúplnými rodinami v kraji (jeden z rodičů s alespoň jedním dítětem) byly domácnosti s osobou v čele do 30 let zastoupeny 6 %. **Nejvýrazněji jsou junioři zastoupeni mezi domácnostmi jednotlivců** – z celkového počtu 62,8 tis. domácností jednotlivců v kraji tvořily osoby do 30 let 11 % (5. nejnižší podíl mezi kraji), přesto se jednalo o nižší podíl oproti seniorům 65letým a starším, kteří se na všech domácnostech jednotlivců podíleli 41 % – viz graf.

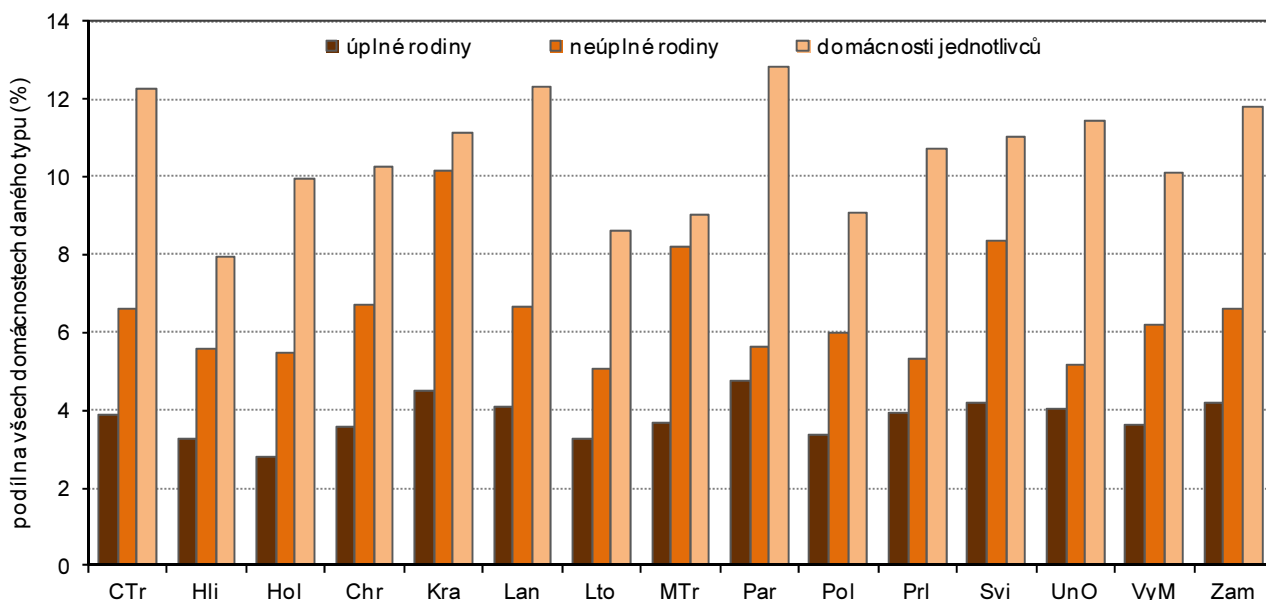
#### Domácnosti podle typu domácnosti a věku osoby v čele domácnosti v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011



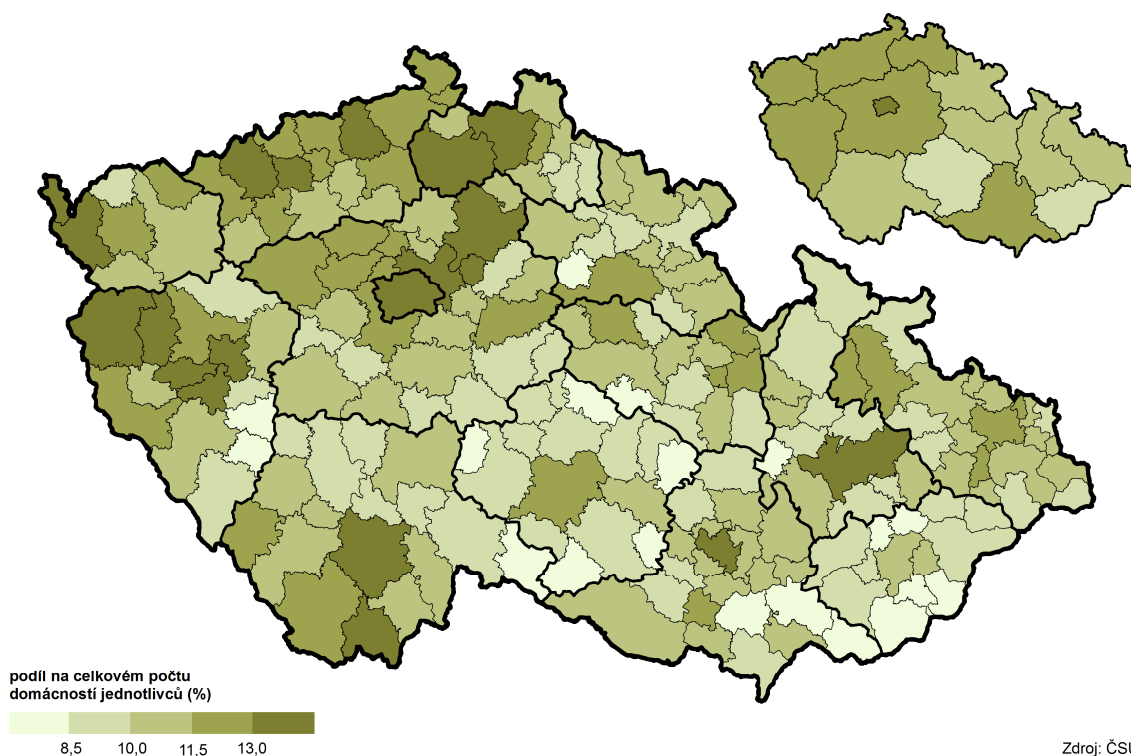
Bydlení **v bytech** je dominantním způsobem bydlení domácností; v kraji žilo v roce 2011 v bytech 99 % všech domácností, přitom mezi domácnostmi juniorů byl tento podíl 97%. **Mimo byty** (nouzové bydlení, mobilní objekty, chaty, chalupy) bylo v kraji sečteno 297 domácností juniorů s výraznou převahou domácností jednotlivců. **V zařízeních** bylo sečteno pouze 39 rodinných domácností juniorů (jednotlivci žijící v zařízeních nebyli považováni za samostatně hospodařící domácnosti, tudíž nejsou do údajů zahrnuti). Bližší pozornost bydlení domácností juniorů v bytech je věnována dále v samostatné podkapitole.

**Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let ve správních obvodech ORP Pardubického kraje** (ze zjištěných hodnot)  
Zdroj: SLDB 2011



Z pohledu **správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP)** zjišťujeme nadprůměrný podíl juniorů v čele rodinných domácností na Králicku a Svitavsku (zejména v neúplných rodinách), ale také na Pardubicku (zde především v úplných rodinách). Domácnosti jednotlivců ve věku do 30 let, kterým je bližší pozornost věnována v navazující části této kapitoly, nejčastěji žijí na Pardubicku, Lanškrounsku a Českořebovsku. Konkrétní absolutní i procentní hodnoty za domácnosti v SO ORP jsou k dispozici v přílohové tabulce.

#### Domácnosti jednotlivců ve věku 15–29 let podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011



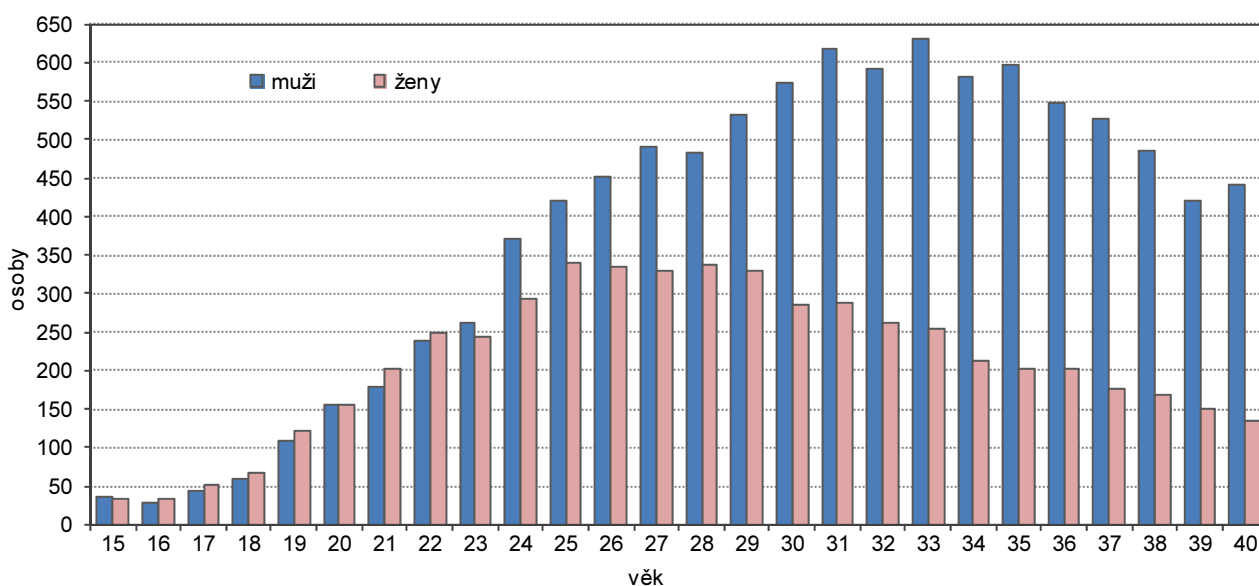
## Domácnosti jednotlivců

Domácnosti jednotlivců jsou nejčastěji tvořeny domácnostmi mladých osob (s převahou svobodných) – tzv. singles a domácnostmi seniorů (s převahou ovdovělých). **Počet domácností jednotlivců v čase neustále narůstá.** K 26. 3. 2011 bylo v Pardubickém kraji sečteno téměř 63 tisíc osob tvořících domácnost jednotlivce (bez ohledu na věk), což představovalo o 6 tisíc osob více než v době předchozího sčítání v roce 2001 a téměř o 24 tisíc osob více než v roce 1980. Významný přírůstek počtu domácností singles souvisí se změnou životního stylu zejména po roce 1990 (odkládání mateřství do vyššího věku, preference studia, budování kariéry, cestování) i s rozvojem bytové výstavby; na nárůstu počtu domácností jednotlivců-seniorů se do značné míry podílí zvyšující se naděje dožití.

Následující graf ukazuje rozdíly v počtu domácností jednotlivců-juniorů v roce 2011 v závislosti na **pohlaví a věku** taktó žijících osob – pro získání komplexnějšího pohledu byla zvolena horní věková hranice 40 let. Přibližně do věku 23 let je zastoupení mužů a žen mezi domácnostmi jednotlivců téměř vyrovnáno, ve vyšších věkových kategoriích počet mužů výrazně roste (maxima dosahuje mezi 30. až 35. rokem života). U žen není nárůst tak markantní (maxima dosahují počty žen tvořících domácnost jednotlivce mezi 25. a 29. rokem věku, následně ženy preferují založení rodiny).

### Věkové složení domácností jednotlivců podle pohlaví v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011



Z celkového počtu 6 977 domácností jednotlivců tvořených osobami **ve věku 15 až 29 let** v kraji bylo 55 % mužů. Z hlediska **rodinného stavu** převládají mezi domácnostmi jednotlivců tvořených juniory do 30 let svobodní (z 94 % mezi muži a z 91 % mezi ženami). Vdané ženy jsou mezi všemi ženami ve věku 15 až 29 let zastoupeny 6 %, necelá 4 % pak tvoří ženatí mezi muži. Podíl rozvedených je vyrovnaný u obou pohlaví (necelá 2 %). Ovdovělí jsou pak zastoupeni v domácnostech jednotlivců-juniorů pouze desetinou procenta.

### Hospodařící domácnosti jednotlivců ve věku 15–29 let podle věku, rodinného stavu a způsobu bydlení

Zdroj: SLDB 2011

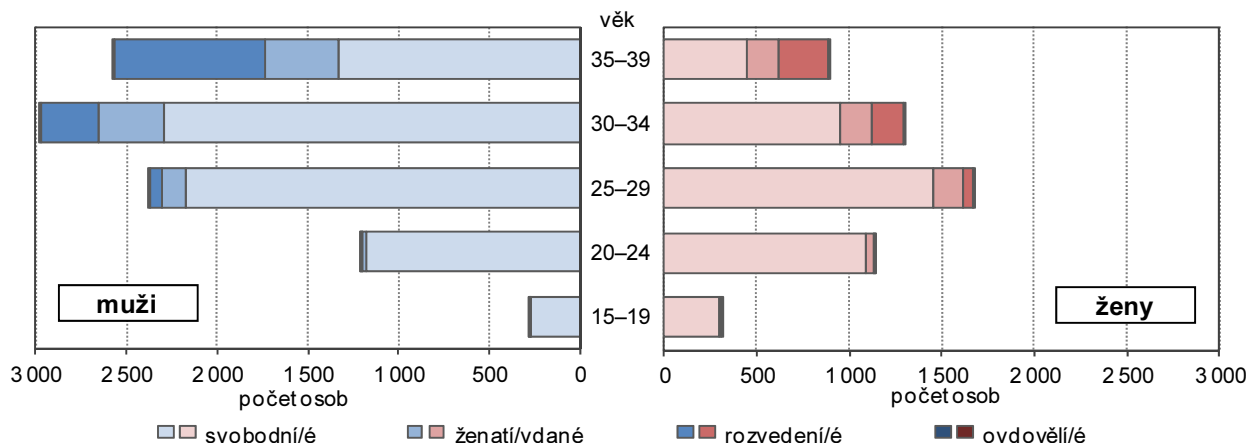
	Muži				Ženy			
	ve věku 15–29 let celkem	v tom			ve věku 15–29 let celkem	v tom		
		15–19	20–24	25–29		15–19	20–24	25–29
<b>Domácnosti jednotlivců ve věku 15–29 let celkem</b>	<b>3 859</b>	<b>275</b>	<b>1 207</b>	<b>2 377</b>	<b>3 118</b>	<b>305</b>	<b>1 142</b>	<b>1 671</b>
z toho rodinný stav (%):								
svobodný, svobodná	94,1	99,3	98,1	91,5	91,3	99,0	95,7	87,0
ženatý, vdaná	3,7	0,4	1,2	5,4	6,4	0,3	3,1	9,8
rozvedený, rozvedená	1,9	0,4	0,3	2,9	1,9	0,3	0,8	3,0
ovdovělý, ovdovělá	0,1	-	0,1	0,0	0,1	-	0,2	0,1
v tom způsob bydlení (%):								
samostatně v bytě	74,1	60,0	73,6	76,1	73,3	63,9	70,4	76,9
v bytě s další hospodařící domácností	22,1	33,1	22,0	20,8	23,1	24,9	27,0	20,0
mimo byty	3,8	6,9	4,4	3,1	3,7	11,1	2,6	3,1



V nejbližší vyšší věkové kategorii **30 až 39 let** (7,8 tis. domácností jednotlivců v kraji v roce 2011) již zjišťujeme mnohem nižší podíl svobodných (65 % mezi muži a 63 % mezi ženami), naopak výrazněji jsou zastoupeni rozvedení (21 % u mužů a 20 % u žen), ale i ženatí (14 % mužů) a vdané (16 % žen). Vyšší podíl rozvedených mužů souvisí s tím, že po rozpadu úplné rodiny muži častěji žijí samostatně, na rozdíl od žen, které spolu s dětmi vytvářejí neúplnou rodinu matky s dítětem.

#### Věkové složení domácností jednotlivců podle pohlaví a rodinného stavu v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

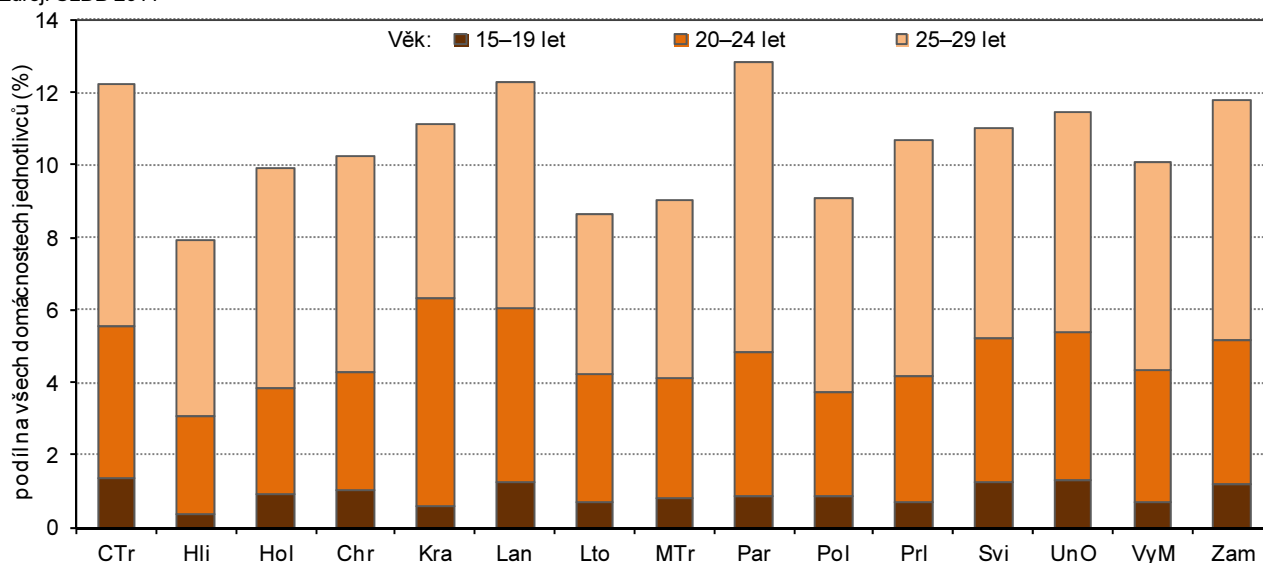


Z celkového počtu 62,8 tis. domácností jednotlivců v kraji (bez ohledu na věk) v roce 2011 tvořily osoby žijící samostatně v bytě (bez soužití s jinou hospodářící domácností) 86 %. **S rostoucím věkem se podíl samostatně bydlících v bytě zvyšuje**, mezi osobami ve věku 15 až 29 let činí tento podíl 73,7 % (s mírnější převahou mezi muži), v seniorských domácnostech je více než 90% (s nadprůměrným podílem mezi ženami). Bližší pozornost bydlení domácností žijících samostatně v bytě je věnována v závěrečné podkapitole s názvem Bydlení mladé generace.

Mezi **správními obvody obcí s rozšířenou působností** v kraji jsou domácnosti jednotlivců-juniorů (do 30 let) na všech domácnostech jednotlivců nejvíce (téměř 13 %) zastoupeny na Pardubicku, a to především zásluhou nadprůměrného podílu osob ve věku 25 až 29 let (8 % všech domácností jednotlivců v tomto regionu, tj. nejvyšší podíl v kraji). Více než 12 % se domácnosti jednotlivců do 30 let podílejí na všech domácnostech jednotlivců i na Lanškrounsku a Českořebousku. Posledně jmenovaný region se zároveň vyznačuje nejvyšším zastoupením osob ve věku do 20 let mezi jednotlivci (1,3 %). Na druhé straně na Hlinecku, Litomyšlsku a Moravskořebousku podíl domácností jednotlivců do 30 let nepřekračuje 9 %.

#### Domácnosti jednotlivců ve věku 15–29 let ve správních obvodech ORP Pardubického kraje (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011



Výše uvedené **regionální rozdíly** mohou být způsobeny celou řadou faktorů. Domácnosti jednotlivců jsou obvykle nadprůměrně zastoupeny ve velkých městech (domácnosti juniorů v tomto případě nejsou výjimkou – využívají možnosti studia, dostupnosti bydlení, zaměstnání). Svoji roli zde hraje jistě i věková skladba obyvatelstva samotného regionu. V neposlední řadě nelze opomenout ani vlivy náboženské (v regionech s vyšší religiozitou není styl života „single“ tolik preferován) či vlivy ekonomické.

## Rodinné domácnosti

Ve **struktuře rodinných domácností** v kraji s osobou v čele do 30 let představují úplné rodiny 73% podíl a neúplné rodiny se na počtu rodinných domácností podílejí 27 %. Oproti všem rodinným domácnostem bez ohledu na věk osoby v čele jsou mezi juniory častěji zastoupeny neúplné rodiny (o 8 procentních bodů). Jestliže většina (90 %) všech úplných rodin (bez ohledu na věk osoby v čele) je tvořena manželskými páry, mezi domácnostmi juniorů je tento podíl pouze 51%. Dalších 48 % tvoří soužití druha a družky (tzv. faktická manželství), zbývající část pak soužití osob v registrovaném partnerství či s nezjištěným rodinným stavem. Zastoupení nesezdaných soužití se přitom neustále zvyšuje.

### Hospodařící rodinné domácnosti podle počtu členů domácnosti, typu hospodařící domácnosti a věku osoby v čele domácnosti

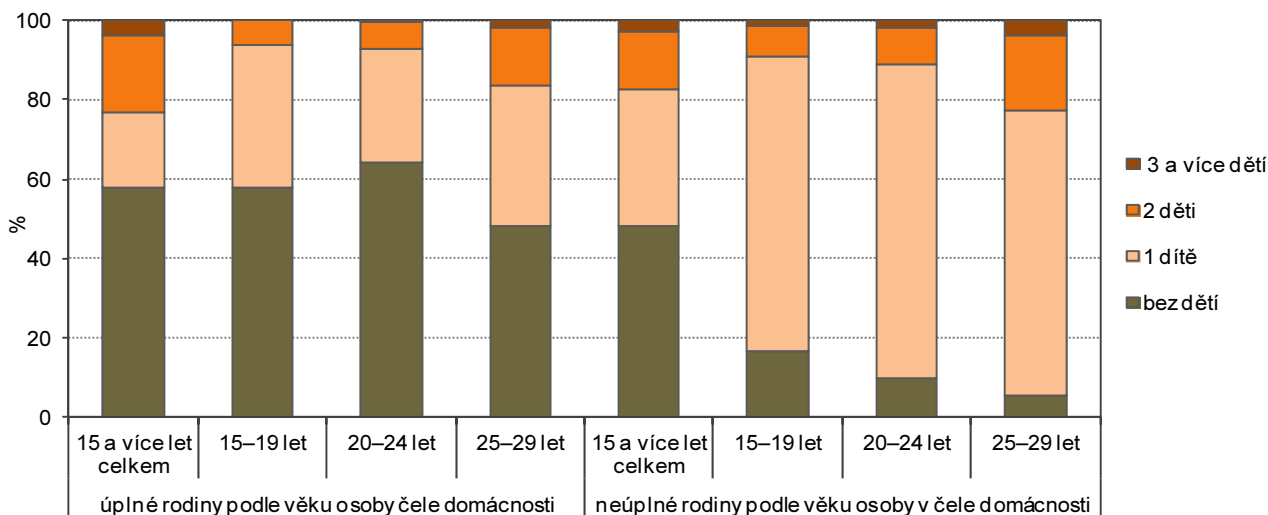
Zdroj: SLDB 2011

	Rodinné domácnosti	v tom s počtem členů (%)			
		2	3	4	5 a více
<b>Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou</b>	<b>108 326</b>	<b>38,6</b>	<b>24,8</b>	<b>28,0</b>	<b>8,6</b>
z toho věk osoby v čele domácnosti:					
15–19	31	22,6	48,4	19,4	9,7
20–24	666	53,3	31,2	10,7	4,8
25–29	3 598	42,1	34,2	18,3	5,4
z úhrnu manželské páry	97 413	38,2	24,3	28,8	8,8
z toho věk osoby v čele domácnosti:					
15–19	11	9,1	45,5	45,5	-
20–24	213	28,6	46,0	15,5	9,9
25–29	1 982	27,2	41,0	24,9	7,0
z úhrnu faktická manželství	10 748	42,0	29,8	21,1	7,1
z toho věk osoby v čele domácnosti:					
15–19	20	30,0	50,0	5,0	15,0
20–24	451	64,7	24,4	8,4	2,4
25–29	1 612	60,4	25,9	10,4	3,3
<b>Domácnosti tvořené 1 neúplnou rodinou</b>	<b>25 226</b>	<b>55,3</b>	<b>31,5</b>	<b>9,4</b>	<b>3,7</b>
z toho věk osoby v čele domácnosti:					
15–19	131	40,5	40,5	13,7	5,3
20–24	451	49,9	36,4	8,6	5,1
25–29	1 009	46,4	35,7	11,7	6,2

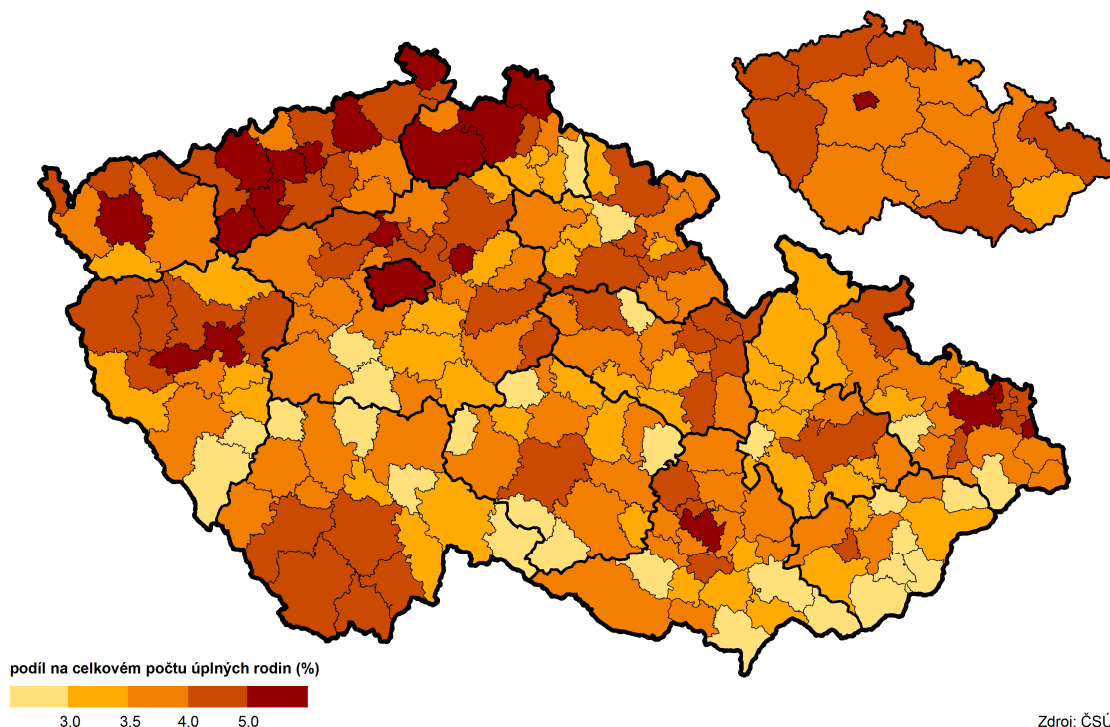
Mezi úplnými rodinami jsou nejčastěji zastoupeny domácnosti bez **ekonomicky závislých dětí**, a to v domácnostech celkem bez ohledu na věk osoby v čele i v domácnostech juniorů. Mnohem vyšší podíl přitom u juniorů zaujímají domácnosti bez závislých dětí mezi nesezdanými soužitími (faktická manželství) než v manželských párech. Jestliže třetinu neúplných rodin bez ohledu na věk osoby v čele tvoří rodiny s jedním závislým dítětem, v neúplných rodinách juniorů je tento podíl více než dvojnásobný.

### Rodinné domácnosti podle věku osoby v čele domácnosti a počtu závislých dětí v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

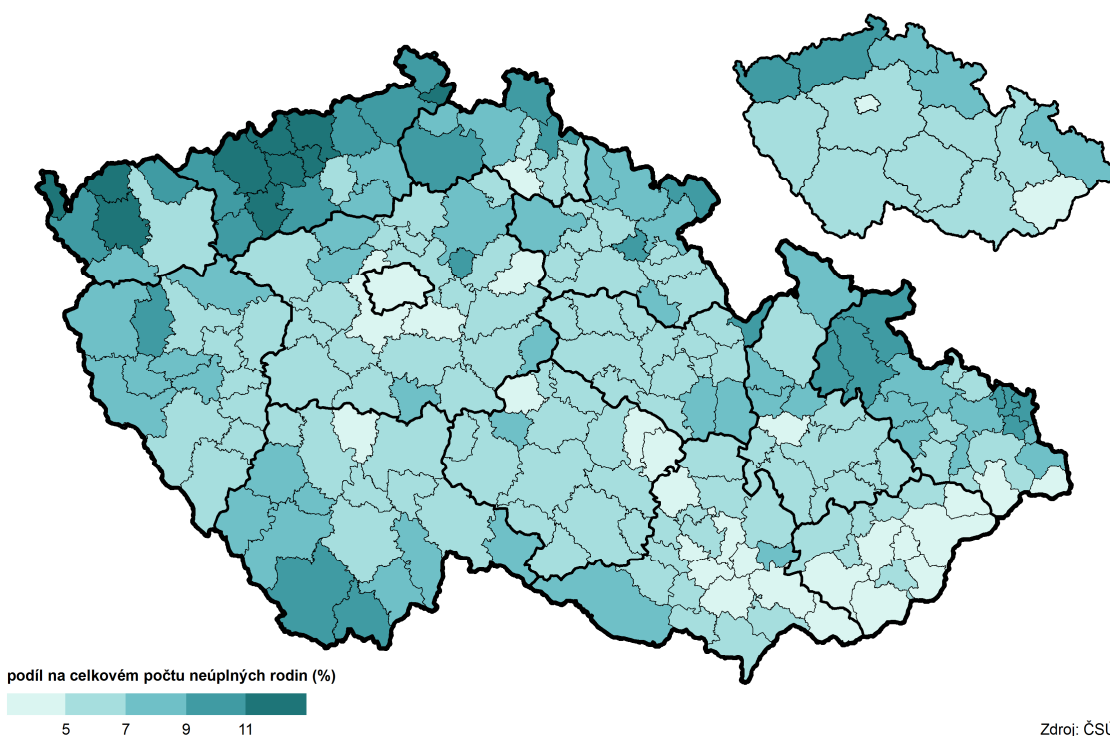


## Úplné rodiny v čele s osobou ve věku 15–29 let podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011



**Mezi kraji** nacházíme nejvyšší podíl úplných rodin juniorů v Praze (5,6 % všech úplných rodin hlavního města v roce 2011) a nejvyšší zastoupení neúplných rodin juniorů v Ústeckém, Karlovarském a Moravskoslezském kraji (více než 8% podíl všech neúplných rodin v daném kraji). Pardubický kraj se 4 % úplných rodin juniorů a 6 % neúplných rodin juniorů řadí v mezikrajském srovnání doprostřed. **Mezi správními obvody** v kraji nacházíme nejvyšší podíl úplných rodin v čele s osobou do 30 let na Pardubicku (4,8 % všech úplných rodin) a dále na severovýchodě kraje. Nejvyšší zastoupení neúplných rodin juniorů (nad 8 %) pak zjišťujeme na Králicku, Svitavsku a Moravskotřebovsku. Mladí lidé žijící v partnerství častěji vyhledávají regiony s větším ekonomickým centrem, které poskytuje lepší možnosti pracovního uplatnění. Neúplné rodiny mladých jsou častěji zastoupeny v regionech s vyšší nezaměstnaností.

## Neúplné rodiny v čele s osobou ve věku 15–29 let podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011





## Bydlení mladé generace

Následující část, která je zaměřena pouze na **domácnosti bydlící v bytě**, využívá podrobnější data sčítání lidu o domácnostech, které bydlí v bytě **samostatně** (bez soužití s jinou hospodářící domácností).

Z hlediska **druhu domu**, ve kterém domácnosti žijí, zjišťujeme mezi domácnostmi juniorů mnohem vyšší podíl bydlících v bytových domech (téměř dvě třetiny domácností s osobou v čele do 30 let v kraji) ve srovnání se všemi domácnostmi (43 %). Bydlení v bytových domech je preferováno především juniory žijícími single (domácnosti jednotlivců).

### Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let bydlící samostatně v bytě podle typu domácnosti, druhu domu, právní formy užívání a typu bytu

Zdroj: SLDB 2011

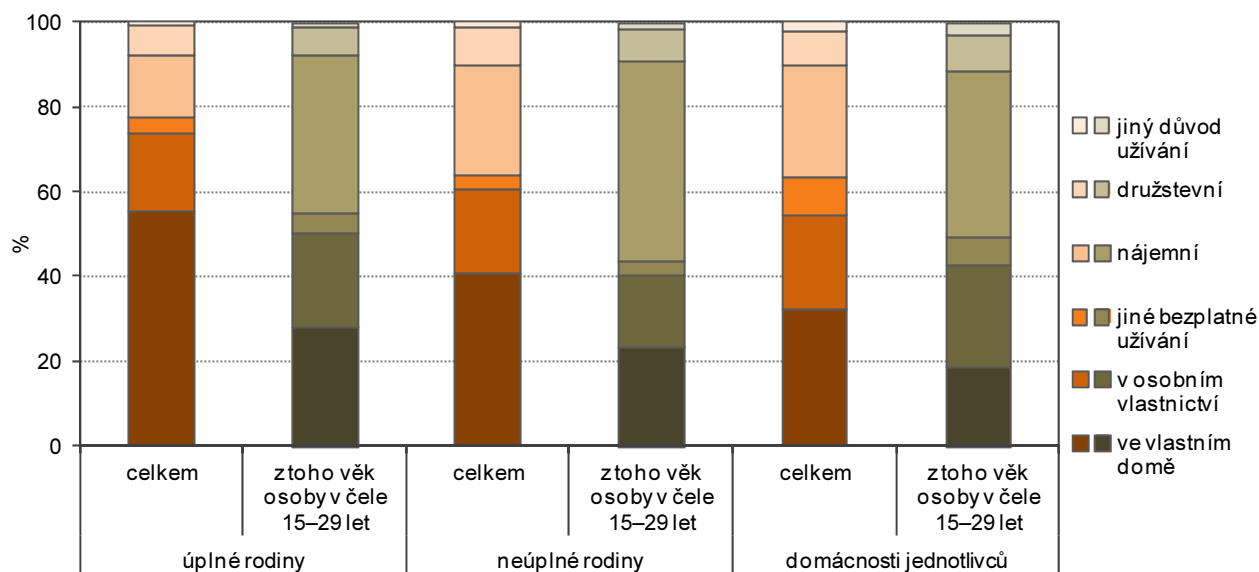
	Celkem	v tom		
		1 úplná rodina <sup>1)</sup>	1 neúplná rodina	domácnost jednotlivce
<b>Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let bydlící samostatně v bytě</b>	<b>10 347</b>	<b>3 900</b>	<b>1 302</b>	<b>5 145</b>
z toho podle druhu domu (%):				
rodinné domy	33,4	36,9	34,2	30,4
bytové domy	64,8	61,7	64,1	67,3
z toho podle právního důvodu užívání bytu (%):				
ve vlastním domě	20,1	27,5	20,4	14,5
v osobním vlastnictví	19,4	21,7	14,4	18,9
jiné bezplatné užívání bytu	4,4	4,2	2,9	4,9
nájemní	34,0	36,5	40,3	30,6
družstevní	6,5	6,5	6,4	6,5
z toho podle typu bytu (%):				
byty standardní	85,3	96,7	85,2	76,6
byty se sníženou kvalitou	9,4	2,2	9,7	14,7

<sup>1)</sup> manželské páry i faktická manželství

Z hlediska **právního důvodu užívání bytu** byla třetina domácností juniorů v roce 2011 sečtena v nájemních bytech (mezi všemi domácnostmi bez ohledu na věk osoby v čele byl tento podíl 18%). Nájemní byty vyhledávaly nejčastěji neúplné rodiny s osobou v čele do 30 let (40 % z nich). Pětinu všech domácností juniorů pak tvořily domácnosti bydlící ve vlastním domě (nejčastěji rodinném), s mírnější převahou mezi úplnými rodinami mladých osob (27 % z nich). Další necelá pětina domácností juniorů v kraji bydlela v bytech v osobním vlastnictví (nejčastěji v bytových domech). Jiné bezplatné užívání bytu (bydlení u příbuzných, známých apod.) ve srovnání s ostatními typy domácností nejčastěji využívali jednotlivci.

### Domácnosti bydlící samostatně v bytě podle typu domácnosti a právního důvodu užívání bytu v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

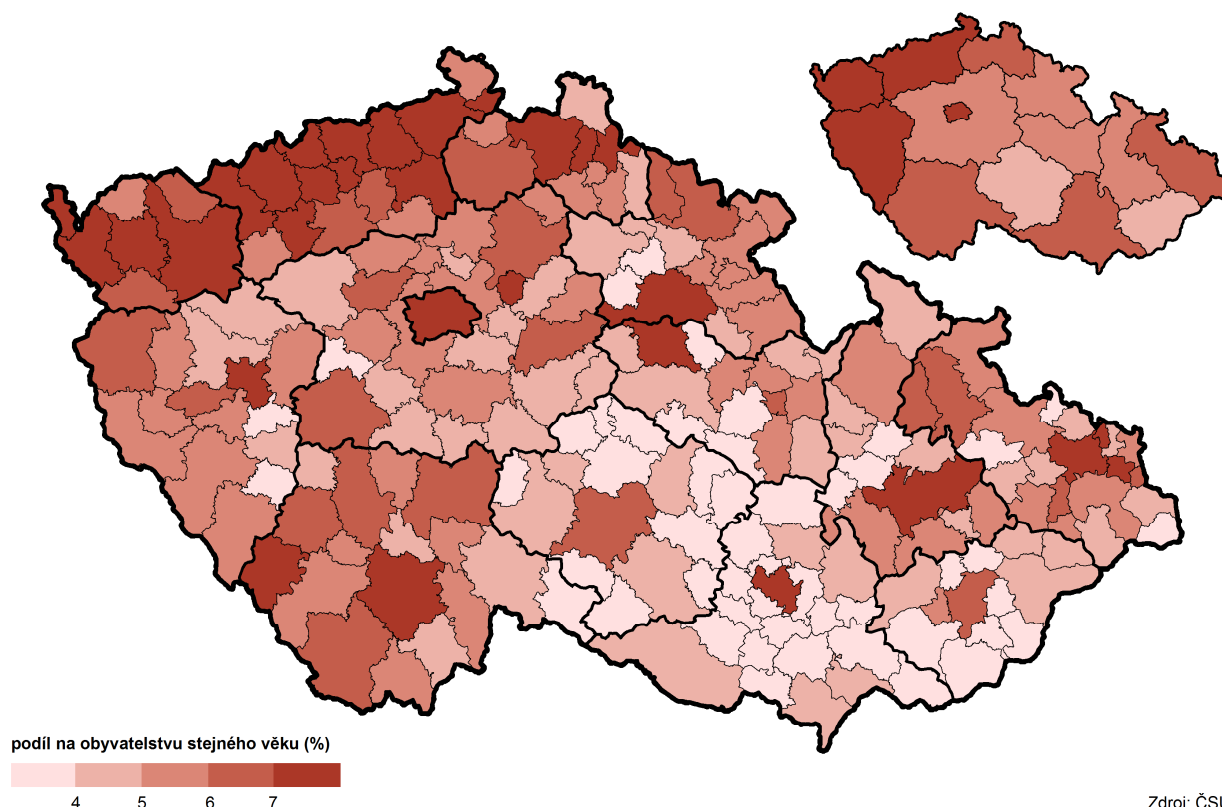


Z hlediska **typu bytu** (vyjadřuje kvalitu bytu v závislosti na způsobu vytápění a základním technickém vybavení) byly v roce 2011 byty rozčleněny na **standardní** a byty se **sníženou kvalitou**. Necelá desetina (9,4 %) domácností juniorů byla sečtena v bytech se sníženou kvalitou, mezi všemi domácnostmi v kraji se tento podíl blížil 5 %. Mladí lidé především s ohledem na své finanční možnosti tedy častěji preferují i méně kvalitní bydlení, a to zejména domácnosti žijící single (v bytech se sníženou kvalitou jich bylo sečteno téměř 15 %).

**Samostatně v bytě** žilo v roce 2011 v kraji 5 145 osob – jednotlivců **ve věku 15 až 29 let**, tj. 5,3 % všech obyvatel stejného věku. V mezikrajském srovnání se tímto podílem Pardubický kraj řadí na třetí nejnižší pozici, nižší podíl (4 %) byl zjištěn pouze v kraji Zlínském a Kraji Vysočina. Nejvyšší zastoupení juniorů žijících samostatně v bytě byl zjištěn v Praze (11 % z osob ve věku 15 až 29 let) a Ústeckém kraji (8 %).

Mezi **správními obvody** obcí s rozšířenou působností v kraji se podíl jednotlivců žijících samostatně v bytě na osobách ve věku 15 až 29 let pohyboval od necelých 4 % na Litomyšlsku, Hlinceku, Holicku a Poličsku až po 7,6 % na Pardubicku a 6,6 % na Českořebrovsku – viz následující kartogram.

**Osoby žijící samostatně v bytě ve věku 15–29 let podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011**



Vezmeme-li v úvahu pouze skupinu osob **ve věku 25 až 29 let**, pak v kraji zjišťujeme 9% podíl jednotlivců žijících samostatně v bytě v této věkové kategorii (3 tis. osob, z toho 58 % mužů), opět s maximem na Pardubicku (12,5 %). Ve všech správních obvodech kraje jsou muži mezi jednotlivci ve věku 25 až 29 let žijícími samostatně zastoupeni více než polovinou, nejvíce pak na Svitavsku, Poličsku a Přeloučsku, kde jejich podíl přesahuje 64 %. Další údaje za hospodařící domácnosti jednotlivců ve věku 25 až 29 let za správní obvody jsou k dispozici v přílohou tabulce.

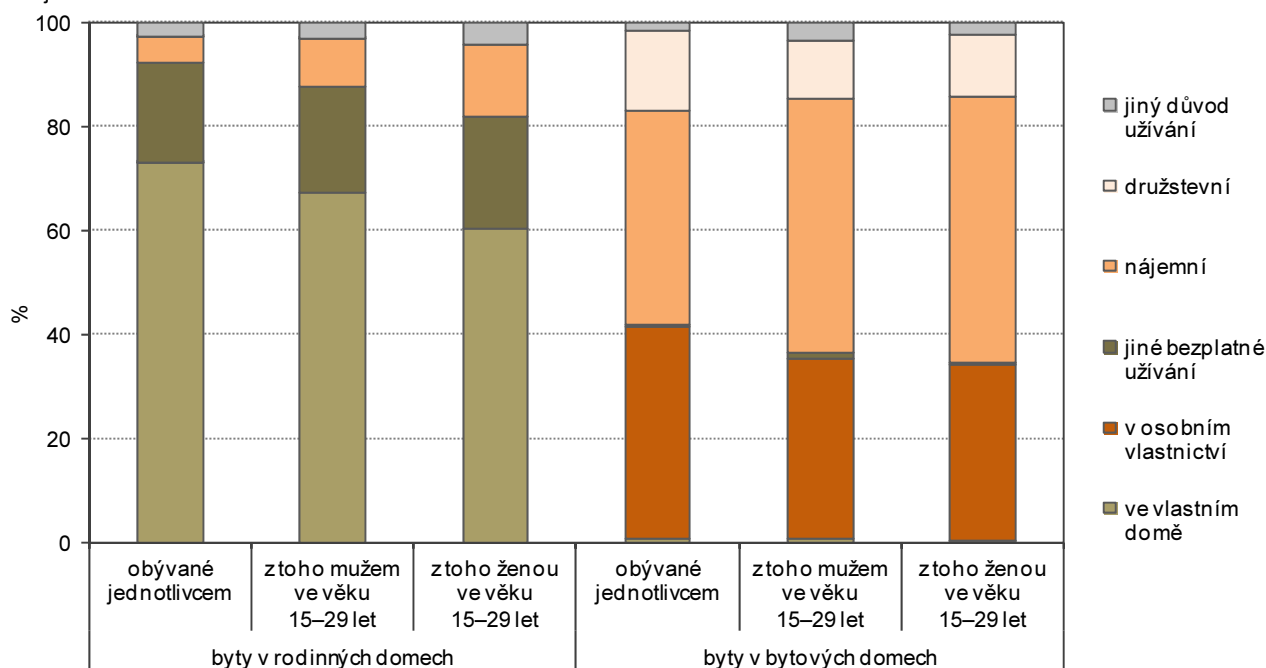
Následující graf ukazuje rozdíly ve struktuře **bydlení domácností jednotlivců** (celkem bez ohledu na věk i mezi juniory) **podle právního důvodu užívání bytu** v rodinných a bytových domech. Přibližně dvě třetiny domácností jednotlivců v juniorském věku bydlících v **rodinných domech** bydlí ve vlastním domě (podíl mírně podprůměrný oproti všem domácnostem jednotlivců bez ohledu na věk). Častější je přitom bydlení ve vlastním domě mezi juniory-muži než mezi ženami. Přibližně pětina domácností juniorů v rodinných domech obývá byt bezplatně (označeno jako „jiné bezplatné užívání“), s mírnější převahou mezi ženami.

**V bytových domech** jsou jednotlivci obýváni nejčastěji nájemní byty (mezi juniory častěji než v průměru za všechny domácnosti jednotlivců bez ohledu na věk). Nájemní byty přitom častěji vyhledávají ženy-juniorky (51 % z nich) než muži. Třetina jednotlivců-juniorů bydlících v bytových domech (s nepatrnou převahou mezi muži) pak obývá byty v osobním vlastnictví (nižší podíl oproti všem domácnostem juniorů bez ohledu na věk). Je zřejmé, že pro juniory žijící single hrají při výběru bydlení důležitou roli jejich finanční možnosti.



## Domácnosti jednotlivců bydlicí samostatně v bytě podle druhu domu a právního důvodu užívání bytu v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011



Nejvíce domácností juniorů v kraji (přibližně jedna čtvrtina a zároveň obdobný podíl jako mezi všemi domácnostmi v kraji bez ohledu na věk) žije v bytech se třemi **obytnými místnostmi** – viz následující tabulka. Ve srovnání se všemi domácnostmi však žijí domácnosti juniorů častěji v bytech s menším počtem obytných místností. Jestliže v bytech s 1 či 2 obytnými místnostmi žije 28 % domácností juniorů v kraji, mezi všemi domácnostmi je podíl takto bydlicích pouze 16%. V bytech s pěti a více obytnými místnostmi žije pouze desetina domácností juniorů, přitom mezi všemi domácnostmi bez ohledu na věk je tento podíl 23%.

Zřetelné rozdíly ve struktuře domácností z hlediska počtu obytných místností v bytě jsou patrné i v závislosti na typu domácnosti a druhu domu. Domácnosti jednotlivců-juniorů častěji obývají byty s jednou či dvěma obytnými místnostmi (téměř třetina z nich, a to především v bytových domech). Na druhé straně úplné rodiny juniorů častěji bydlí v bytech se 4 a více obytnými místnostmi (43 % z nich, v rodinných domech je tento podíl dokonce téměř dvoutřetinový).

## Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let bydlicí samostatně v bytě podle počtu obytných místností v bytě, typu domácnosti a druhu domu

Zdroj: SLDB 2011

	Celkem	z toho podle počtu obytných místností s plochou 8 m <sup>2</sup> a více (%)				
		1	2	3	4	5 a více
<b>Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let bydlicí samostatně v bytě</b>	<b>10 347</b>	<b>9,0</b>	<b>18,8</b>	<b>25,8</b>	<b>20,0</b>	<b>10,5</b>
v tom podle typu domácnosti:						
1 úplná rodina <sup>1)</sup>	3 900	6,2	16,6	30,3	26,6	16,1
1 neúplná rodina	1 302	8,7	18,1	26,6	19,0	10,5
domácnost jednotlivce	5 145	11,2	20,7	22,2	15,1	6,2
z toho podle druhu domu:						
rodinné domy	3 451	2,7	9,9	22,2	24,1	24,7
v tom podle typu domácnosti:						
1 úplná rodina <sup>1)</sup>	1 441	2,2	7,1	21,1	28,6	35,9
1 neúplná rodina	445	4,0	13,3	19,6	24,3	24,5
domácnost jednotlivce	1 565	2,8	11,4	24,0	19,9	14,4
bytové domy	6 704	12,2	23,4	28,0	18,1	3,3
v tom podle typu domácnosti:						
1 úplná rodina <sup>1)</sup>	2 408	8,6	22,0	35,8	25,8	4,2
1 neúplná rodina	834	11,3	20,6	30,6	16,4	3,1
domácnost jednotlivce	3 462	15,0	25,2	22,0	13,2	2,6

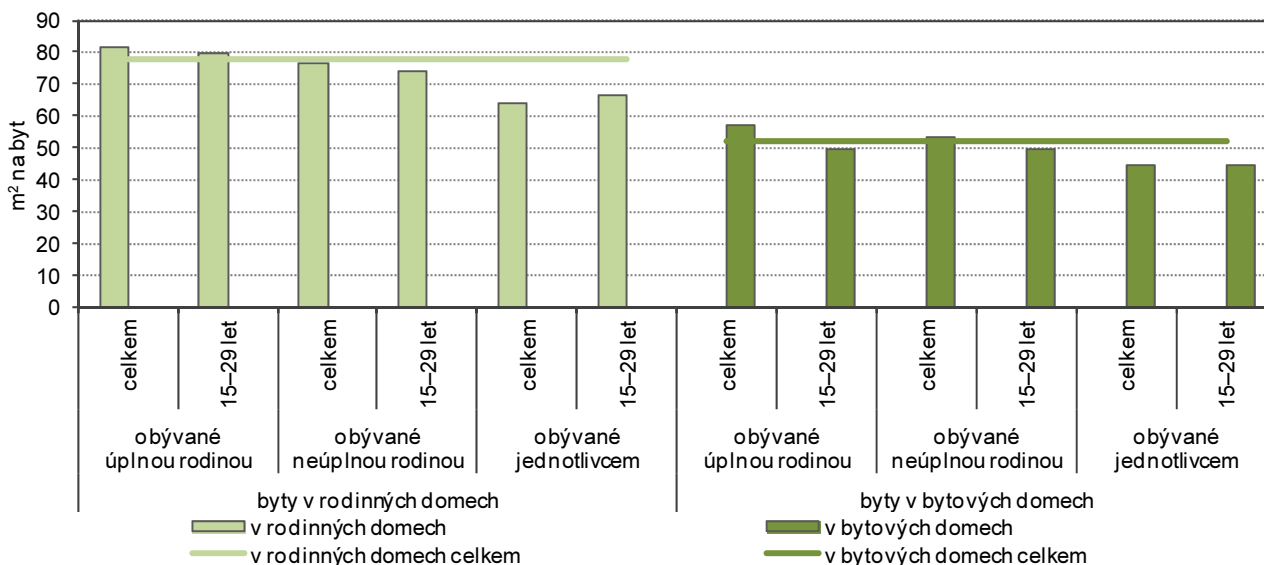
<sup>1)</sup> manželské páry i faktická manželství



Úroveň bydlení mladé generace lze charakterizovat i velikostí obývaného bytu. **Průměrná obytná plocha bytu** v kraji obývaného domácností juniorů v roce 2011 byla 56,1 m<sup>2</sup>, což je 10,5 m<sup>2</sup> pod průměrem všech bytových domácností v kraji. Byty obývané úplnými rodinami, v jejichž čele byla osoba ve věku 15–29 let, měly v kraji obytnou plochu 60,8 m<sup>2</sup>, byty obývané neúplnými rodinami juniorů byly o 2,4 m<sup>2</sup> menší. Byty obývané jednotlivcem v juniorském věku měly v kraji v průměru 50,7 m<sup>2</sup>, tedy nejméně ze všech porovnávaných typů domácností. S výjimkou domácností jednotlivců v rodinných domech zjišťujeme, že mladé rodinné domácnosti i domácnosti jednotlivců-juniorů žijí oproti všem domácnostem bez ohledu na věk častěji v bytech s menší obytnou plochou. Z hlediska druhu domu se průměrná obytná plocha bytů obývaných juniory pohybuje od 79,7 m<sup>2</sup> v úplných rodinách v rodinných domech po 44,3 m<sup>2</sup> v domácnostech jednotlivců v bytových domech (viz graf).

### Průměrná obytná plocha bytu podle typu domácnosti, věku osoby v čele a druhu domu v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011



Z následující tabulky, znázorňující strukturu domácností podle **obytné plochy na osobu**, je patrné, že v rodinných domácnostech juniorů připadá nejčastěji na osobu 10–17,9 a 18–25,9 m<sup>2</sup>, v domácnostech jednotlivců je to nejčastěji více než 34 m<sup>2</sup>. Přibližně polovina juniorů, kteří žijí v bytě sami, mají k dispozici obytnou plochu větší než 34 m<sup>2</sup>.

### Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let bydlící samostatně v bytě podle typu domácnosti, obytné plochy na osobu a průměrné obytné plochy bytu

Zdroj: SLDB 2011

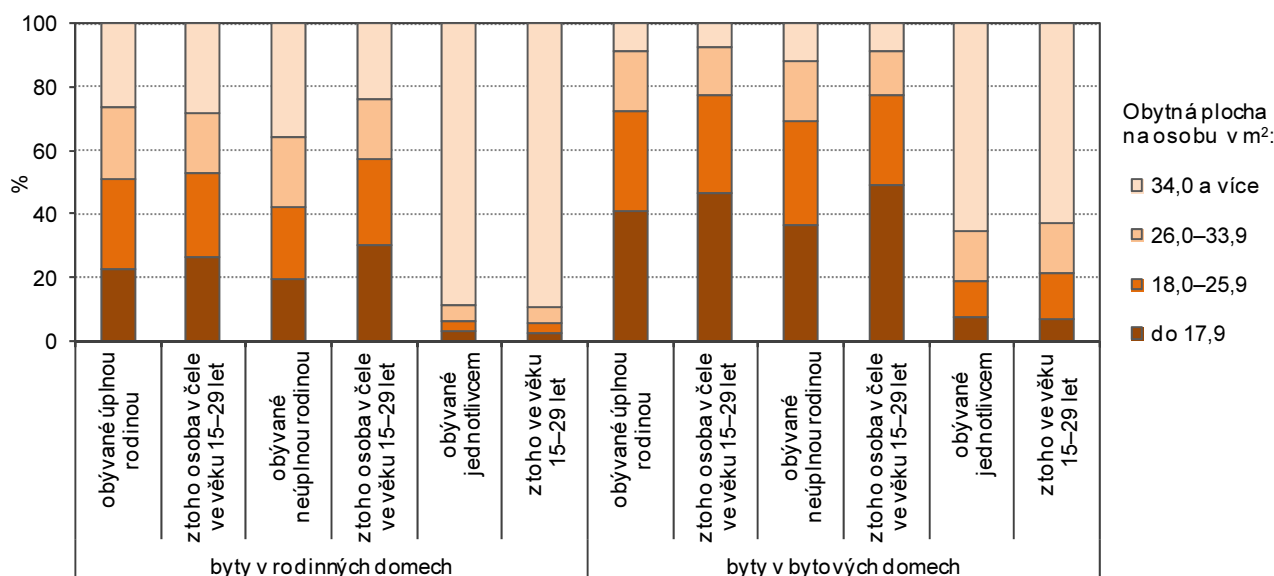
	Celkem	z toho podle obytné plochy v m <sup>2</sup> na osobu (%)					Průměrná obytná plocha bytu (m <sup>2</sup> )
		do 9,9	10,0–17,9	18,0–25,9	26,0–33,9	34,0 a více	
<b>Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let bydlící samostatně v bytě</b>	<b>10 347</b>	<b>4,6</b>	<b>15,3</b>	<b>16,8</b>	<b>12,0</b>	<b>31,8</b>	<b>56,1</b>
v tom podle typu domácnosti:							
1 úplná rodina <sup>1)</sup>	3 900	8,6	27,8	27,2	15,6	14,2	60,8
1 neúplná rodina	1 302	9,1	22,9	21,2	11,6	10,9	58,4
domácnost jednotlivce	5 145	0,4	3,8	7,9	9,3	50,5	50,7

<sup>1)</sup> manželské páry i faktická manželství

Zřetelné rozdíly ve struktuře domácností podle **obytné plochy na osobu** jsou však patrné mezi bydlícími **v rodinných a bytových domech** – viz následující graf. Téměř v 90 % domácností jednotlivců bydlících v rodinných domech (ve věku 15 až 29 let i bez ohledu na věk) připadá na osobu 34 a více m<sup>2</sup>, přitom u jednotlivců v bytových domech je tento podíl pouze přibližně dvoutřetinový. V úplných i neúplných rodinách juniorů v bytových domech byl zjištěn více než 40% podíl domácností s necelými 18 m<sup>2</sup> na osobu, zatímco v rodinných domech se tento podíl u stejného typu domácností blíží 30 %. V rodinách juniorů je přitom oproti všem rodinám bez ohledu na věk osoby v čele nadprůměrné zastoupení domácností s obytnou plochou nedosahující 18 m<sup>2</sup>, a to v rodinných i bytových domech.

## Domácnosti bydlící v bytech podle typu domácnosti, druhu domu a průměrné obytné plochy na osobu v Pardubickém kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011



Srovnáme-li **průměrnou obytnou plochu na osobu** v domácnostech celkem bez ohledu na věk osoby v čele a v domácnostech juniorů, zjišťujeme, že v bytech obývaných juniory připadá menší obytná plocha na osobu – v úplných rodinách o 2 m<sup>2</sup>, v neúplných rodinách o téměř 6 m<sup>2</sup> a v domácnostech jednotlivců o necelých 9 m<sup>2</sup>. Podle druhu domu se obytná plocha na osobu v domácnostech juniorů při sčítání 2011 v kraji pohybovala od více než 40 m<sup>2</sup> v domácnostech jednotlivců v rodinných domech po necelých 14 m<sup>2</sup> v neúplných rodinách v bytových domech.

Téměř ve čtvrtině domácností juniorů připadá na jednu obytnou místnost méně než 0,5 osoby, což je oproti všem domácnostem bez ohledu na věk nadprůměrný podíl. Projevuje se zde skutečnost, že mezi mladými jsou mnohem častěji zastoupeny domácnosti jednotlivců. Nadprůměrně jsou však mezi domácnostmi juniorů (oproti všem domácnostem bez ohledu na věk osoby v čele) rovněž zastoupeny domácnosti se 2 a více osobami na obytnou místnost. V úplných i neúplných rodinách juniorů byl zjištěn vyšší **průměrný počet osob na obytnou místnost** než v uvedených typech domácností bez ohledu na věk osoby v jejich čele. Nejvyšší průměrný počet osob na obytnou místnost (1,09 osoby) byl v neúplných rodinách juniorů – viz následující tabulka.

### Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let bydlící samostatně v bytě podle typu domácnosti a počtu osob na obytnou místnost 8 m<sup>2</sup> a více

Zdroj: SLDB 2011

	Celkem	v tom		
		1 úplná rodina <sup>1)</sup>	1 neúplná rodina	domácnost jednotlivce
<b>Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let bydlící samostatně v bytě</b>	<b>10 347</b>	<b>3 900</b>	<b>1 302</b>	<b>5 145</b>
z toho počet osob na obytnou místnost 8 m <sup>2</sup> a více (%):				
do 0,49	24,3	5,5	4,2	43,5
0,50–0,74	25,5	31,8	25,3	20,7
0,75–0,99	6,1	13,2	9,0	x
1,00–1,49	20,5	30,7	26,4	11,2
1,50–1,99	2,9	5,4	6,5	x
2,00 a více	4,9	9,3	11,5	x
Průměrný počet osob na obytnou místnost	0,76	0,99	1,09	0,45

<sup>1)</sup> manželské páry i faktická manželství

Zřetelné rozdíly v prostorových charakteristikách bydlení jsou patrné **v závislosti na počtu dětí**, a to v úplných i neúplných rodinách. S rostoucím počtem dětí významně klesá obytná plocha připadající na osobu v bytě a roste počet osob připadajících na jednu obytnou místnost.

Pro hodnocení charakteristik bydlení domácností je, kromě sčítání lidu, možné využít také data výběrového šetření ČSÚ **Životní podmínky** (SILC). Podrobná data z hlediska struktury rodin jsou však z tohoto každoročně prováděného celoevropského zjišťování k dispozici pouze v republikovém územním pohledu.

